

СУ "Св. Климент Охридски"

Философски факултет

Катедра „Библиотекознание, научна информация и културна политика“

КОНСПЕКТ

за кандидат-докторантски изпит по професионално направление

3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Книгознание, библиотекознание и библиография – История на книгата е четенето-Читатели и четене през българския 19 век)

1. Историята на книгата като поле на изследване и нейните български измерения. Извори, историография, изследователи.
2. Историята на четенето и нейното развитие във водещите европейски традиции. Извори, историография и изследователи в Западна, в Източна Европа и в България.
3. Образованието, грамотността и книжнината на християни и мюсюлмани – мъже и жени - в българските земи в рамките на Османската империя преди 1878 г.
4. Нация и национална държава. Теории за нациите и национализма. Типологии.
5. Българска възрожденска интелигенция. Образователна и професионална характеристика; интелектуална дейност. Полови измерения на интелигенцията: „Женски въпрос“.
6. Българската възрожденска книжнина и конструирането на българската нация до 1878 г.
7. Образование, грамотност и книжнина на българите и етническите и религиозни малцинства след създаването на българската национална държава, през последните две десетилетия на 19 век. Законодателна рамка и реална ситуация. Полови аспекти.
8. Преводната книжнина през 19 век: от гръцки, руски, френски, английски, немски, сръбски и т.н. Количествени и качествени характеристики.
9. Преводната книжнина и еманципаторските идеологии: национализъм, либерализъм, феминизъм, социализъм, популизъм, аграризъм. Автори, произведения, идеи.
10. Цензурата по печата: преди и след 1878 г.

Препоръчителна литература:

- Александрова*, Надежда. Робини, кукли и човеци. София: СОНМ, 2012.
- Аретов*, Николай. Димитър и Рахил Душанови. София: Народна просвета, 1988.
- Аретов*, Николай. Преводната белетристика от първата половина на XIX в. Развитие, връзки с оригиналната книжнина, проблеми на рецепцията. С.: Университетско изд. Св. Климент Охридски, 1990.
- Аретов*, Николай. Национална митология и национална литература. София: Кралица Маб, 2006.
- Аретов*, Николай. *Българската литература от епохата на националното възраждане*. София: Кралица Маб, 2009.
- Гаврилова*, Райна. Векът на българското духовно възраждане. София: Слов-Д, 1992.
- Гаврилова*, Райна. Колелото на живота. Всекидневието на българския възрожденски град. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 1999.
- Гелнер*, Бърнест. Нации и национализъм. София: 1998.
- Генчев*, Николай. Очерци. Социално-психологически типове в българската история. София: Септември, 1987.
- Генчев*, Николай. Българско възраждане. София: ОФ, 1988.
- Генчев*, Николай. Българска възрожденска интелигенция. София: Университетско издателство „Климент Охридски“, 1991.
- Генчев*, Николай и Красимира Даскалова (състав.). Енциклопедия “Българска възрожденска интелигенция”. София: Петър Берон, 1988.
- Гергова*, Ани. Книгознанието в България. С., 1987
- Гергова*, Ани. Книжнината и българите XIX – началото на XX век. С., 1991
- Гергова*, Ани. Книгознание: Лекции. С., 1995
- Гергова*, Ани (състав.) Енциклопедия. Българска книга. София: ПЕНСОФТ, 2004.
- Гергова*, Ани. Книжнината на Българското възраждане. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2018.
- Гергова*, Ани и *Даскалова*, Красимира (състав.) История на книгата/ Книгата в историята. София: Издателство на СУ “Св. Климент Охридски”, 2001.
- Дамянова*, Румяна. Емоциите в културата на Българското възраждане. София: Сиела, 2008.
- Данова*, Надя. Константин Георгиев Фотинов и културното и идейно-политическото развитие на Балканите през XIX век. София: БАН, 1994.

Даскалов, Румен. Нация, национална идея, национализъм и ние. – В: Даскалов, Румен. Между Изтока и Запада. Български културни дилеми. София: ЛИК, 1998.

Даскалов, Румен. Българското общество, 1878-1939. Том 1-2. София: ИК Гутенберг, 2005.

Даскалов, Румен. Как се мисли Българското възраждане. 10 години по-късно. София: Просвета, 2013.

Даскалова, Красимира. Българският учител през Възраждането. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, 1997.

Даскалова, Красимира. Грамотност, книжнина, читатели и четене в България на прехода към модерното време. С., 1999.

Даскалова, Красимира. Жени, пол и модернизация в България, 1878-1944. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, 2012.

Даскалова, Красимира (състав.) Историята на книгата – начин на живот. Сборник в чест на проф. Ани Гергова. София: ЛИК, 2002.

Даскалова, Красимира и Илко Пенелов (състав.) Ани Гергова- Живот с книжовни пристрастия. С., 2012.

Даскалова, Красимира. Щрихи към историята на Османската цензура през ХХ век.- Сб. Балканите. Модернизация, идентичности, идеи. Сборник в чест на проф. Надя Данова. С., 2015, с. 136-150.

Димитров, Ангел. Училището, прогресът и националната революция. Българското училище през Възраждането. София: БАН, 1987.

Димитров, Ангел. Книжарят, когото наричаха министър. Биографичен очерк за Хр. Г. Данов. Пловдив: Хр. Г. Данов, 1988.

Илиев, Атанас. Спомени. С., 1923.

Илчев, Иван. Рекламата през Възраждането. София: Марин Дринов, 1995.

Йончев, Васил. Книгата през вековете. С., 1976.

Капралова, Н. и Д. Господинов (състав.). Сред текстовете и емоциите на Българското възраждане: сборник в чест на Румяна Дамянова. София: Изток-Запад, 2009.

Кръстев, Кръстьо. Българската книга. // Мисъл, 1899, № 2, 131 – 141; № 4, 361 – 373.

Кутинчев, Стилиян. Печатарството в България до Освобождението: Принос към културната история на България. С., 1920.

Куюмджиева, Миглена. Интелектуалният елит през Възраждането. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, 1997.

Леков, Дочо. История на литературата и възприемателя през Българското възраждане. София: БАН, 1995.

Лилова, Десислава. Възрожденските значения на националното име. София: Просвета, 2003.

Мирчева, Кета. Унищожаване на книги – български практики и митове от XIX век. – В: Сб. Балканите. Модернизация, идентичности, идеи. Сборник в чест на проф. Надя Данова. С., 2015, 364-390.

Митев, Пламен. Българско възраждане. Лекционен курс. София: Полис, 1999.

Начов, Никола. Новобългарската печатна книга и печатното дело у нас от 1806 – 1877. С., 1921.

Паскалева, Вирджиния. Българката през Възраждането. София: Издателство на ОФ, 1984.

Стоянов, Маньо. Букви и книги: Студии по история на българската писменост. С., 1978.

Събев, Орлин. Кражбата на книги в Османската империя през XIX век. Престъпление и наказание. – В: Балканите между традицията и модерността, София: ИК „Гутенберг“, 2009, с. 177-199.

Събев, Орлин. С разум и вяра: съдържание и развитие на учебната програма в османските медресета. – Годишник на Висшия ислямски институт, 1, 2009, 193–212.

Събев, Орлин. Робърт колеж и българите, София: изд. „Изток-Запад“, 2015.

Събев, Орлин. Книгата и нейният храм (история на османските библиотеки в България). София: Изд. „Авангард Прима“, 2017.

Хранова, Албена. Историография и литература. Том 1-2. София: Просвета, 2011.

Чолакова, Маргарита. Българското женско движение през Възраждането. София: 1993.